

Muhterem Başvekilim

Bu vatanın bağından çıkan muhterem bir peder ve muhterem bir validenin güzide terbiyeleriyle yetişmiş bir vatan evladı olduğunuzu yakînen bildiğimden, bazı hususları sizinle hasbihal etmeye kendimi mecbur bildim. Bir derece uzun olacağından usanmamanızı istirham ederim.

Aziz Başvekilim,

Bu milletin teali ve terakkisi için gayet ehemmiyetli ve büyük, hayatî ve millî bir vazifeyi ihsan-ı ilahî ile omuzunuza almışsınız. Aldığınız bu vazifeyi sadece hayatî ve millî bir vazife olarak değil, aynı zamanda, dinî ve vicdanî bir vazife olarak telakki ettiğinize inanıyorum. Milletimiz, hayatından kıymetli, namusu kadar mukaddes bildiği aziz vatanımıza yaptığınız değerli hizmetler için size medyun-u şükrandır. Bir başka ifadeyle, ehl-i imanın hüsn-ü zannına mazhar olmuşsunuz. Şu milletin zatınıza karşı perverde ettiği bu derin itimad ve hüsn-ü zan inşaallah sarsılmayacaktır.

Gördüğüm kadarıyla, kendi arzusu için değil, bu milleti ve bu vatani için yaşayan hamiyetkâr bir aksiyon adamısınız. Her memleket mes'elesinde ancak kütlenin menfaatini esas alıyorsunuz. İşte bunun içindir ki, millet ve memleket namına geniş çapta taahhütlere girmiş ve mes'uliyetler yüklenmiş bulunuyorsunuz. Sizin imkân ve kudret kaynağınız, evvelâ her şeyin dizgini yed-i kudretinde ve her hayır ind-i manevîsinde bulunan Rabb-ül Âlemin, sonra şu millettir. Bu milletten aldığınız imkân ve kudreti yine bu milletin maddî-manevî ihyasına sarfetme cehd ve gayreti içinde bulduğunuz, bütün ehl-i vicdan yanında müsellemdir. Bu mücahedeniz, milletin ruhuna, hissiyatına istinaden yürümeniz sayesinde biiznillah netice alacaktır. Malûmdur ki, en büyük saâdetler, büyük ve çetin mücahedelerin neticesidir. Mısır'a sultan olmanın yolu Kenan Kuyusundan, Züleyha'nın iftirasından, Mısır zindanlarından geçer.

Malûm olduğu üzere, vatan ve millete ait hayırlı ve umumî hizmetlerin ve onları derûhte eden hamiyetli kimselerin karşısına çıkacak çok muzır maniler vardır ve olacaktır da. Bu maniler türlü türlüdür, renk renktir, binbir çeşittir. Bu manilerin bazıları hasud ve ihtiraslı kimselerden, bir kısmı vatan ve memleket düşmanlarından, bir diğer kısmı şahsî menfaatini ızrar-ı nasda gören hamiyetsiz insanlardan gelmektedir. Bunlar hürriyet perdesi arkasında, hamiyet libasına bürünerek, ulüvv-ü himmetten dem vurarak, çeşitli mugalâta ve telkinlerle akıl ve hayale gelmez entrikalar çevirerek sizinle milletin arasında uçurumlar açmaya çalışmaktadırlar. Milleti ruhen ve hissien rahatsız ederek tedricen sizden koparıp, neticede, başlanılmış dev projeleri baltalamak ve akim bırakmak sevdasındadırlar. Tarih bunun benzer misalleriyle doludur.

Şu anda bir devri kapatarak, yeni bir devri açmakla şu bereketli Anadolu toprakları

üzerinde yeni bir medeniyet, yeni bir dünya kurma yolunda olduğunuzun şuurundayız. Buna, kat'î bir ihtiyaç olduğu kanaatini sizinle paylaşıyoruz. Ancak, açılmakta olan bu yeni devir hangi esaslar ve temeller üzerinde tahkim edilecektir? İşte, burası çok mühimdir. Bu esaslar, iman, ahlâk, fazilet ve irfandır. Bunlara hamle yapmakla ferd ve cemiyetin şuru kaynaşır. Biliyorum, ferd ve cemiyeti iman, irfan ve ahlâkla teçhiz etmek elbette zaman alacaktır. Buna muvaffak olmak birkaç nesil de istese çok değildir. Malûmunuz olacağı üzere, bir milletin yükselmesi kendini teşkil eden fertlerin fazilet ve güzel ahlâkiyle mütenasiptir. Bu meziyetlerden mahrum bulunan fertler, ne kadar münevver, ne derece tahsilli, ne nisbette sanatkâr da olsalar, o millet, bu fertlere istinaden bir ahenkle terakki edemez. Zahiren muhteşem ve debdebeli de olsa, hakikatte koftur, içi boştur.

Değerli Başvekilim,

Memleket çapında derûhte ettiğiniz şu millî vazife ağır bir yük olduğu gibi, şifreli düğümleri çözmek kadar da müşkildir. Biz bunun şuurundayız. Demagogların istilasına uğramış bir ülkede, siyasetin terazisini büyük bir ihtimam ve hassasiyetle elinizde tutmaktasınız. Bir tarafta devlet galesi, diğer tarafta millet ailesi... Adeta iki ateş ortasındasınız. Bu ateş çemberlerini yarmak için cidden sihirli bir kuvvet ve kudrete malik olmanız vücut derecesinde zarurîdir. İşte o sihirli kuvvet ve kudret kaynağı ise önce Allah'ın inayeti, sonra sizi bu mevkiye getiren şu millettir. Vacib-ül Vücut Hazretlerine dua ve niyazım odur ki, iradenizin kubbesi üzerine yeis baykuşları konmasın ve ümidiniz daima gür ve hayattar kalsın.

Biiznillah, ümit ve inancınız sizin iki kuvvetli cenahınız olacak ve milletinizi arkanıza alarak dilediğiniz yüceliklere doğru pervaz edeceksiniz. Allah'ın yardım ve inayeti yaveriniz olsun.

Âlicenap Başvekilim,

Hayatım boyunca elde ettiğim tecrübelerin bana verdiği şu ki, bugünkü içtimaî yaralarımızın hepsinin temelinde Anadolu insanını lâyıkiyle tanımama, onun ruhuna yabancı kalma ve değer hükümlerine ters düşmek yatmaktadır. Bugüne kadar ne siyasilerimiz, ne içtimaiyatçılarımız ve de edebiyatçılarımız Anadolu insanının ruhuna inemediler, onun pak vicdanının sesini dinleyemediler. O neden memnun, neden mesrur olur ve nelerden incinir ve muzdarib olur bilemediler yahut bilmek istemediler.

Bir Anadolu evladı olarak sizde çok iyi bilirsiniz ki, Anadolu insanının seviye-i idraki çok yüksektir; doğruyu bulmakta, iyiyi kötüden ayırdetmekte imtiyazlı bir ferasete sahiptir, âdeta bir miyardır. Bu seviye-i idrakin sesi tâ mazinin derinliklerinden gelir. Evet, gerçekleri serdeden tarihe baktığımızda, Anadolu insanının üç kıtaya hakim bir imparatorluk kurduğunu, medeniyet âlemine örnek olduğunu ve onun bağrından çıkan yirmi yaşında bir delikanlının çağ açıp çağ kapadığını görürüz.

Anadolu insanı, iman ve ihlâsta, celadet ve şecaatte, feragat ve fedakârlıkta, şuur ve irfanda, ahlâk ve fazilette rüşdünü ispat etmiştir. Tarih boyunca, nizamın,

tenasübün, ahengin, emniyetin, huzurun, saâdetin, kardeşliğin, sulhun parlak bir sembolü olagelmıştır. Zaman zaman çileler çekmiş, ızdıraplara, yokluklara, mahrumiyetlere katlanmış, aç kalmış, susuz kalmış fakat asla hürriyetsiz ve haysiyetsiz yaşamamıştır. Hele, dini, imanı, mukaddesatı uğrunda canını dahi fedadan çekinmemiştir.

Anadolu insanı son derece fedakârdır, vefakârdır, celadetlidir, şehametlidir. Onun kalbi hürriyet ve vatan muhabbetiyle memludur. İtaat ve sabırda bir benzeri daha yoktur. O, mazinin değerlerini daima göz önünde tutarak hal ve istikbalin muhasebesini yapar, istikbale güvenle bakar, baktırır; ışık tutar, tutturur; muvaffakiyete giden yolunu bizzat kendisi çizer. Anadolu insanı, kendine has bir hayat yaşayagelmıştır. Son asır müstesna, o hiç bir zaman ecnebi taklitçiliğine meyil, hatta tenezzül etmemiştir. O, sanatı, musikiyi, mimariyi, edebiyatı kendine has orijinal bir üslûp çerçevesine sokmuş, estetiği, zevk-i bediyyi, yaşama sanatını elde etmiştir.

Anadolu insanı, mazinin kültür ve irfanını büyük bir mes'uliyet duygusu ile omuzlarında bize kadar şerefle taşımıştır. Şimdi bize düşen en büyük vazife, onun rengini, şeklini, kokusunu, damgasını benliğimize iyice nakşettikten sonra, bu şerefli emaneti nesl-i cedide tevdi etmektir.

Fakat Aziz Başvekilim, Anadolu insanı yarım asırdır endişelidir. Mazi kültür ve irfanını tam manasiyle massedemediğinden, alıp yaşayamadığından endişelidir. Ecdâdından ona kalan müşterek duyguları, yani mukaddesatı, ahlâkı, vatan ve millet sevgisini, örf ve âdeti nesl-i cedide tevdi edememenin ızdırabını yaşamaktadır. İşte bu bakımdan vicdan-ı umumî yaralıdır, rahatsızdır, derin acılar, ızdıraplar çekmektedir. Dayanılmaz bir manevî işkenceye maruz bırakılmış durumdadır.

Anadolu insanını muzdarip kılan bu manevî işkence vasıtalarının başında TRT gelmektedir.

Evet, **TRT** bugün, Anadolu insanına işkence etmektedir. Onun örf ve âdetlerine, dinî inanç ve mukaddesatına muhalif yerli ve yabancı dizilerle, işkence etmektedir.

Devletin kalbi ve lisanı mesabesinde olan TRT bugün Anadolu insanının aklına, vicdanına, sağduyusuna, millî ruhuna, müşterek duygularına, tarihine saldırmakla ona işkence etmektedir.

Türlü türlü demagojilerle, şarlatanlıklarla, gayr-i ciddî yayınlarla bu ülkenin insanlarını, hele gençlerini, ahlakî buhranlara, sefahat ve sefalet bataklıklarına sürüklemekle işkence etmektedir.

Art niyetli yayınlarla akıl ve fikirleri belli yörgüngerler etrafında kutuplaştırmakla işkence etmektedir.

Kültür ve irfanını, musikisini, edebiyatını, sanatını, estetik duygularını, hâsılı milleti

millet yapan bütün değerler manzumesini tahrip yahut dejenere etmekle vicdan-ı umumîyi derinden yaralamaktadır.

Bu tahribat ve işkenceler aralıksız olarak sürmektedir; ister gaflet, ister ihanet eseri olsun.

Sayın Başvekilim,

Anadolu insanı sadece TRT'nin değil, basın da büyük ölçüde işkence ve tahribatına maruz kalmakta ve derin cerihalar almaktadır. Müstehcen neşriyatla, bölücülük propagandalarıyla, hem dimağı, hem vicdanı, hem kalbi, hem ulvî hisleri tarumar edilmekte, karanlık mecralara doğru sürüklenmektedir.

Basın, bizde varoldu olalı, bir türlü aslî mecrasına oturmamıştır. Basının asıl vazifesi milleti irşad ve millî vahdeti temin etmektir. Menfaat-i milliyeyi esas tutarak milletin devlete karşı olan güven ve itimadını tahkim etmektir. Milleti millet yapan temel esasları gönüllere hakim kılmaya azamî gayret sarfetmektir. Süflî arzulan tehyic etmek yerine, ulvî hisleri tahkim etmektir. Milletin ruhuna layetezelzel bir azim, kalbine mukaddes heyecanların menbaı olan iman ve fazileti telkin etmektir. Mazinin ihtişamını, şehamet ve celadetini nazarlarda daima canlı tutmaktır. Malûmdur ki, tarih ve mukaddesatından kopan bir milleti bekleyen tek şey vardır: Anarşi ve izmihlal. Hâlbuki bugün basın, hasis ihtiraşlara yer veriyor, hakikatleri tahrif ederek ters gösteriyor. Hürriyet perdesi altında, gençlerimizi nefis-i emmarenin istibdad-ı rezilesi altına sokmak istiyor. Hergün birtakım sun'î hadiseler ihdas ederek vicdan-ı umumîyi rencide ediyor. Nazarlara birtakım hayalî ve vehmî tehlikeler sunarak, memleketimizi tehdit eden gerçek tehlikeleri perdelemeye çalışıyor. Diğer taraftan, dürüst devlet adamlarına, haysiyet ve şereflerine münasib olmayan isnadlarda bulunmakla devletin iç ve dış itibarını sarsmaya gayret gösteriyor. Bu milletin inandığı, mukaddes tanıdığı, itibar ettiği değerlere tercüman olması gerekirken, tam aksine ecnebilerin naşir-i efkârı oluyor.

Bugün, milleti necip meziyetlerinden, ulvî seciyelerinden, âli faziletlerinden soyacak kadar ileri gitmiş bir sihirbaz basınla karşı karşıyayız. Ruhî ve fikrî dengesizliklere maruz, zevk ve sefahatle malûl neslimiz perişan bir hayata doğru çekilmek isteniyor. Matbuat sütunlarında bu milletin şan ve şerefine, edep ve iffetine yakışmayacak yazılar ve resimler yer alıyor. Bu ne dehşet, bu ne vahşet, bu ne zulümat, bu ne gaflet ve bu ne hıyanettir!..

12 Eylül öncesi, bu milletin gençlerinin ellerine silah tutuşturulan aynı zihniyet, şimdi onların ellerine ahlâksızlığı terviç eden müstehcen neşri yatı tutuşturuyor. Sefahet rüzgârları ve dalalet fırtınalarıyla kat kat çelik istihkâmları delip geçen radyasyon şuaları misüllü, kalplerde, ruhlarda, vicdanlarda, iffetlerde, tedavisi çok müşkil derin cerihalar, rahneler açıyor. Bu milletin imanını, mukaddesatını, iffetini böylece vurarak onu benliğinden uzak, gayesiz, davasız ve şuursuz bir toplum haline getirmek istiyor.

İşte Sayın Başvekilim, Anadolu insanı böylesine korkunç bir ihanet çetesiyle karşı karşıyadır ve pek korkunç bir akıbete doğru sürüklenmektedir. Bütün memleketi sarsan bu müthiş felaket ve faciadan hiçbir ferd kendisini kurtaramaz.

Bugün, **Milli Eğitimimiz** de Anadolu insanının yaralarına merhem sürmekten, ızdıraplarını dindirmekten ve endişelerini gidermekten pek uzaktır...

Milleti ayakta tutan müesseseler önem sırasına göre ele alındığında en başta Milli Eğitim ve camiası gelmektedir. Şayet, bu camia kendine düşeni yapamazsa, milletin ve hele gençliğin yarınlarının ne hale geleceğini takdir buyurursunuz.

Anadolu insanı, eğitimimizin sağlam ve sağlıklı olmadığını pek âlâ bilmektedir. Çünkü eğitimimizin, üstün değerleri idrâk ve takdir eden insanlar yetiştirmediği; sanatın, edebiyatın, siyasetin, üniversite erbabının durumundan bellidir. Eğitim, faydalı olan değerlerimizi bugüne kadar ya küçümsedi, alaya aldı yahut zararlı unsurlar olarak vehmedip telkin etti; hatta bundan da öte onlara karşı amansız biçimde savaş açtı. Öte yandan, kokuşmuş, pespaye fikir ve görüşleri medeniyetin ve saâdetin vazgeçilemez şartları olarak telkin etti. Yıkıldığı, hâlâ da yıkmaya çalıştığı o güzelim millî değerlerimiz yerine, Avrupaperestliği, egoizmi ve materyalist fikirleri yerleştirdi.

Bugüne kadar millî eğitimimizin mahsulü, çoğunlukla, tarihine yabancı, mazisinden habersiz, milletini ve vatanını sevmekten haz duymayan, manevî değerlere sırt çevirmiş, yabancı doktrinlere açık, mes'uliyet duygusundan mahrum, şehvanî arzuların zebunu, behimî hislerin mahkûmu, duygusuz, meselesiz, kozmopolit bir gençlik olmuştur. Anadolu insanının derdi, ızdırabı işte budur. Onun bu ızdıraptan kurtulabilmesi için Milli Eğitimimizin değişmeyen sağlam kıstaslar üzerine oturtulması zarurîdir.

Milli Eğitimimiz, manevî boşlukları doldurulmamış milletlerin bir gün çökeceklerini göz önünde tutarak sadece bugünü değil, yüz sene sonrasını, hatta kıyamete kadar gelecek nesilleri düşünmek mecburiyetindedir.

Milli Eğitimimiz, mukaddes değerlerimizi körpe dimağlara ne pahasına olursa olsun sevdirmeli ve devletimizin, milletimizin, birlik ve beraberliğimizin her nevi düşmanlarını onlara her vesileyle tanıtmalı ve çocuklarımızı bu tehlikelere karşı daima müteyakkız kılmalıdır.

Milli Eğitimimiz, tarafsızlık adına, kendi değerlerimizle yabancı kültür değerlerinin gençlerimize birlikte ve eşit şartlarda verilmiş olmasının mazide milletimize ve devletimize neye mal olduğunu görmenin tecrübesi içerisinde, gençlerimizi dinden, milletten, vatandan, iffetten, doğruluktan taraf olarak yetiştirmelidir.

Milli Eğitimimiz, gençlerimizi birbirinden farklı birçok yabancı kültürlerin erozyonuna maruz bırakmamalı, onlara yabancı kültürleri ezberletmek yerine, kendi öz kültürümüzü yaşatmalıdır.

“Herkes çobandır, herkes idare ettiği raiyetinden sorumludur.”

hadis-i şerifi, hane reisinden, devlet reisine kadar herkesi, çevresinde olup bitenlere karşı kendi çapında mes’ul tutuyor. Bu mes’uliyette en büyük hisse Milli Eğitime düşmektedir. Vatan bir millî ailenin hanesi olduğundan, Milli Eğitim bu hanenin çocuklarının, gençlerinin kalb ve ruhlarına iman, istikamet, samimiyet, fazilet, hamiyet, fedakârlık... gibi mukaddes mefhumları zerk etmekle mükelleftirler. Milli Eğitim yetkilileri için mes’uliyetlerini müdrük olmak, ifa etmek veya ifada çalışmak farz-ı ayndır. Malûmdur ki, gemiyi idare eden kaptan, gemiyi hem dıştan, hem de içten gelebilecek tehlikelere karşı muhafazadan sorumludur. Maarif gemisinin yolcuları hükmünde olan talebeler de gemiyi kollayıp gözetmek hususunda kaptana müzahir olmakla mes’ul ve muvazzaftırlar. Bu durum onlar için bir farz-ı kifayedir.

Evet, kaptan gözünü pusuladan asla ayırmamalı, geminin içini de devamlı olarak kontrol ve murakabe etmelidir.

Kaptanın eli dümende, gözü pusulada, kulağı ise yolcularda olmalıdır.

Milli Eğitim, fonksiyonunu tam manasiyle icra edemez de, gençlerimizin hissiyatı ilim, irfan ve vatan sevgisi yerine sefahat ve sarhoşlukla teheyhüc ederse, o zaman fikir ve kültür hayatımız sür’atle hezimete uğrar ve neticede yabancı kültür ve âdetler karşısında maddî ve manevî hayatımız gitgide erir ve sonunda muzmahil olur gider.

Bu vadide en büyük vazife ve mes’uliyet öğretmenlerimize düşmektedir.

Öğretmenlerimizin, herşeyden önce, ilimde muktedir, dinde salâbetli, talebelere şefkatli, gayyur ve hüsn-ü ahlâkta örnek ve hayat-ı milliyemiz üzerinde ciddi bir tesir icra edecek güçte olmaları lâzımdır ki, bu hasletler, ilim ve irfan yuvalarında, öğrencilere sirayet etsin, onlara nümûne-i imtisal olsun ve bu güzel hasletler vatan sathında ihya edilsin. Böylece millet ve vatanını seven, tarihine, kültürüne, örf ve an’anelerine sımsıkı bağlı, yüksek ahlâk sahibi, faziletperver, yüce idealler peşinde koşan ve himmetini sadece milletinde bilen bir nesil yetiştirmek mümkün olabilir. İşte o zaman Milli Eğitimimizden, hasretini çektiğimiz, mahir san’atkârlar, müdakkik âlimler, mütehassıs mütefenninler, dirayetli devlet ricali, müdebbir hükümet adamları, büyük dâhi mütefekkirler, vatanperver şairler isteyebiliriz.

Aziz Başvekilim,

Milli Eğitimin, basının, TRT’nin ve netice itibariyle topyekün Anadolu insanının bugünkü hale düşmesinde mazide işlenen büyük bir taktik hatasının azim payı

bulunduğu malûmunuzdur. Biz, şu imrendiğimiz terakkiyat-ı maddîyi, sanatı, fûnun-u cedideyi nerede olsa, velev diyar-ı küfür olan Çin'de de olsa, almamızı emreden Hadis-i Peygamberiyi rehber edinemedik. Avrupa'nın akıllara hayret veren o şayeste-i takdir fen ve teknolojisini alamadık. Tam aksine, Avrupa müfekkirlere bile utandıracak, yüzlerini kızartacak, o şayeste-i nefret olan sefahat ve rezaletine talip olduk. Avrupa'yı böyle bir buçuk asırdır körü körüne taklit ettik. Bu noktada Japonlar gibi yapamadık. Onlar Avrupa'nın ilim ve teknolojisine talip oldular, biz ise, sefahat ve rezailine...

Japonlar İkinci Dünya Harbinin çok ağır darbelerine rağmen, mazilerine, örf ve âdetlerine sınımsız bağlılıkları ve vatanperver ruh yapıları sayesinde, bugünkü seviyelerine ulaştılar. Bize gelince, Avrupa'nın âdetlerini, örf ve an'anelerini taklitle yetindik, fertlerimize, "kimin himmeti milleti ise o tek başına küçük bir millettir şuuru veremedik. Bir kısım insanımız servetin ihtişamı içinde yüzmeyi, bir kısmı sefahat peşinde koşmayı, diğer bir kısmı şan ve şöhret içinde yaşamayı, bir başka grubu da siyasî ihtiraslarını tatmin etmeyi gaye-i hayâl ederek, himmetlerini bunlarla sınırladılar. Öte yandan, idealizmden ve realizmden mahrum bir kısım aydınlarımız erişilmez fildişi kulelerine çekilerek millete yukarıdan baktılar, onun mukaddesatıyla, örf ve âdetiyle, tarihi ve kültürü ile istihza ettiler. Yabancı kültürlerle hayran olup, ecnebi adetlerine itibar ettiler ve sonunda, bizi Japonlar seviyesine eriştirecek yolu bu sözüm ona aydınlar seddetteler, tıkadılar. Ama bu yol mutlaka açılmalıdır. Bu yolun açılması için, Anadolu insanı gönüllerini, ızdıraplara, çilelere kayıtsız şartsız açan, bu uğurda her türlü cefayı kendilerine bir nevi zevk ve safa bilen vefakâr ve fedakâr rehberlere muhtaçtır. Anadolu insanının, hakiki aydınlara, mazisine bağlı vatanperverlere, her çeşit ecnebi taklitçiliğinden müberra, öz be öz Anadolu kokan seviyeli, faziletli, çalışkan ve vakur ilim adamlarına hava, su mesabesinde ihtiyacı vardır.

Anadolu insanı, vatan sevgisi, din ve millet aşkıyla donatılmış, mes'uliyet duygusuyla örülmüş, sağlam karakterli, fedakâr öğretmenlerden müteşekkil, eğitilmiş eğitim ordusuna bilhassa ve öncelikle son derece muhtaçtır.

Anadolu insanı, cesur, çalışkan, vatanperver, mukaddesatına bağlı, dinamik genç nesillere, iffetli seciyeli, faziletli genç kız ve annelere, idealist aile reislerine muhtaçtır.

Anadolu insanı, yapacağı icraatların akıbetini önceden görececek ince bir basirete sahip olan ve düşüncelerini, şahıslarına değil, milletine ve ülkesine hasreden, şahsî sürur ve neşesini milletinin huzur ve saâdetinde arayan inançlı ve haysiyetli devlet ricaline, dürüst siyaset adamlarına muhtaçtır. Bugün, 55 milyonluk bir kitlenin nabzını elinde tutan bir devlet reisi, elbette, nabzını tuttuğu milletinin örf, âdet, mukaddesat, inanç, tarih ve müşterek duygularının mecmuunu bir bütün olarak kabul edecek ve ona göre icraat yapacaktır. Bu, milletimizin pek tabî bir hakkı, demokrasinin de icabıdır.

Memleketin içtimaî murakabe ve kontrolü, örf ve âdetlerin yardımıyla teyid edilmez,

desteklenmezse hukukî müeyyideler yetersiz kalır. Hukuk, yalnız objektif münasebetleri tanzim etmeye çalışır; vicdan-ı umumîye söz geçiremez ve ihâta edemez. Kanunların aciz ve gafil olduğu yerlerde, örf ve âdetlerin daima uyanık ve her zaman caydırıcı rolünün canlı olduğu unutulmamalıdır. Hukuk sistemi tesis edilirken vicdan-ı umumîyi Allah korkusuyla uyanık tutmak ve onu, kendi kendini murakabe şuuruna erdirmek zarurîdir.

Millete yol gösteren aydınlarımızın faraziyelerden ziyade, yaşanmış ve muvaffak olmuş tecrübelerden istifade etmeleri zarurîdir. Tarihî bir gerçektir ki, Avrupa Rönesansa doğru şahlanmadan önce, İslâm kültür ve medeniyetini araştırdıktan başka, “Antikite” denilen Milat öncesi Roma ve Yunan medeniyetine de inerek, faydalı bilgileri ve sistemleri keşfetmiş ve böylece keşifler çağına doğru hızlı adımlarla durmadan ilerlemiştir.

Hal böyle iken, neden bizim aydınlarımız, parlak muvaffakiyetler ve muzafferiyetleriyle insanlık âlemine tac olmuş ecdâdımızı yükselten, medeni kılan, münevver eden, saâdete ve huzura kavuşturan unsurları keşfetmek zahmet ve külfetine katlanmıyorlar? Eğer maziyi yücelten ruh, bu millete yeniden nefhedilebilse, Anadolu insanı, hiç şüphesiz, harika bir muvaffakiyetle, kısa zamanda, dağlar sarsacak güçteki himmetiyle Almanya ve Japonyayı çok gerilerde bırakacaktır. Evet, Anadolu insanı bu ruh ve cevheri hâmildir. Yeter ki, ferd kütlenin vicdanı bir potada eritilsin, ona göre sağlam ve müstakim bir hedef gösterilsin. O zaman, ahlâka, fazilete, ilme, irfana, san’ata, doğru nasıl parlak ve şaşaalı hamlelerin yapılacağı görülecektir.

Ecdâdımız, yetiştirdiği sayısız âlim ve mütefekkirlerle Anadolu’yu kültür ve medeniyet merkezi haline getirmiştir. İlim, fikir ve sanat adamları ve onların faaliyetleri devamlı himaye görmüştür. Fakat bunların murakabesi hususunda da gayet uyanık ve şuurlu bir yol takip edilmiştir. Millet ve devlete yönelik dâhilî ve haricî bütün cereyanlar hassasiyetle kontrol altında tutulmuş, icabında çökertilmiş, yok edilmiştir. Bu çeşit hadiseleri, tarihî vesikalar ışığında devamlı seyrediyoruz.

Pürhimmət Başvekilim,

Anadolu insanının sinsi planlarla düşürüldüğü bugünkü elim, ciğersüz hadisleri düşündükçe ve el’an durup dinlenmeden onun manen ve maddeten tahribine çalışan şebekeleri tahattur ettikçe, cidden huzurum kaçıyor. Kur’an-ı Kerim’i okudukça mazide asi ve taği kavimlere Cenâb-ı Hakk’ın vurduğu sille-i tedip ve tazibi sık sık hatırlıyor ve bugünkü pespaye gidişe “dur” demediğimiz takdirde bu halin Allah korusun, gadab-ı ilâhinin celbine vesile olacağından fevkalade endişe duyuyorum. Nitekim Cenâb-ı Hak, Enfal Suresinde bizleri ikaz sadedinde şöyle buyuruyor:

“Herhangi bir kavim kendi nefislerini (kendi seciyelerini) tağyir etmedikçe Allah Teâlâ olara ihsan ettiği nimetleri tağyir

etmez.” (Enfal, 8/51)

Yukarıdaki Ayet-i kerimeyi teyid eden birçok vak’alar tarihte zuhur etmiştir. Lut ve Salih (AS) in kavimlerinin ve daha birçoklarının başına gelenler hep ahlaksızlığın, sefahatin, manen sukutun neticesi olarak gelmiştir. Güçlü kavim ve imparatorlukların kudretleri dahi sefahata karşı dayanamamıştır, sefahat bir kanser mikrobi gibidir. Bir cemiyete girdi mi, bünyeyi kısa zamanda kemirir, güçsüz bırakır ve sonunda çökertir. Bunun, tarihte sayısız misalleri vardır. Meselâ, Roma İmparatorluğu bir hukuk devletiydi. Kanun hâkimiyeti fevkalâde güçlüydü. İnsanlar da bir o kadar şeref ve haysiyet sahibiydi. Ahlâkları fazilet ve dürüstlüğe fevkalâde itibar edilirdi. Kalpleri vatan sevgisiyle dolu idi. Kadınları iffetliydi. İffet ve namusa o kadar itibar edilirdi ki, Roma’da fahişe lakırdısı dahi işitilmezdi. Fakat ne zaman ki iffetlerini yitirmeye başladılar, hamamlarda kadın-erkek beraberce bulundular, israf ve sefahat baş gösterdi. Rüşvet, bir salgın hastalık gibi devletin bünyesini sardı, kemirmeye başladı işte o zaman, ne hukuk hâkimiyeti, ne şeref ve haysiyet duygusu Roma’yı kurtaramadı. Sefahat ve sefaletlerde boğuldular, iktidar ve itibardan düştüler, hükümet hanedanı sukut eti; Roma, yok olup gitti. Kuvvet ve saltanatla, kanun hâkimiyetiyle bu mikrobun karşısında duramadılar.

Yunan medeniyetine gelince, o akla ve fikre fevkalâde itibar eden bir medeniyet idi. Öyle ki, herkes bir derece mütefekkir ve edibdi. Biz bugün 20. Asırda, başörtülü kızlarımızı üniversite kapılarından geri çevireduralım, Eflatun Milattan dört asır önce, akademisinin kapısına “matematik bilmeyen buraya giremez” levhasını koymuştu. Akla ve hakikate o kadar itibar edilmekteydi. Nihayet, Epikür çıktı. Şehvî arzuları terviç ederek gençliği dejenere etti. Artık, millet süfli arzuların zevk ve neşesiyle sarhoş oldu. Erbab-ı fazileti dinlemedi. İdareyi elinde tutan birtakım cahil ve ehliyetsiz kimseler fikir ve ilim erbabını zindanlara tıktı, zehirledi, vatanlarından sürdürdü. Sefahat, medeniyet diye takdim edildi. Kuvve-i şehviyye kuv-ve-i akliyyeyi esir etti ve ahlâkı çökertti. Şeytanları dahi şaşkırtan cinayetler sergilediler. İnsaniyetperver ve faziletli, âlicenap vicdanlara kilit vurdular.

Endülüs Emevî Devletine bir göz atarsak, İslâm’ın yaşanması ve hayata hakim kılınmasıyla, servet ve ihtişamın zirvesine çıkan ve Avrupa’ya ilim ve irfanda üstadlık eden bu devletin de en önemli inkıraz sebebinin, yine ahlâksızlık ve sefahat olduğunu görürüz.

Emevîler Avrupalıların desiselerine kapıldıktan sonra, fazilet ve ahlâklarını tedricen kaybetmeye başladılar, hayat-ı behimiyye galebe çaldı; kuvve-i şehviyye haddini tecavüz etti; rezalet fazilete üstün geldi ve sekiz asır boyunca tealiden tekâmüle, tekâmülden saâdete, refaha ulaşan bu millet, işte bu sefahat mikrobi sebebiyle inhizamdan sefalete, sefaletten inkıraza yuvarlanıp gitti. Ve nihayet, o talihsiz akibet gelip çattı; tarihin solgun yaprakları arasına, bedbaht ellerle, izmihlali yazıldı.

Değerli Başvekilim,

Mektubuma nihayet vermeden önce bu müslüman milletin önemli bir yarasına, Ayasofya meselesine dokunmadan geçemeyeceğim. Takdir buyurursunuz ki, Ayasofya, bu şuurlu millet açısından sıradan bir mabet değil, köklü ve mesajlar yüklü bir semboldür. Ortaçağı kapayıp yeniçağı açan bir fethin sembolüdür. Sanki Fatih'in ruhu Ayasofya'da Ayasofya'nın Fatih'de cem olmuş, içice kaynaşmıştır. Beş asır boyunca böylece bayraklaşmış ve milletin gönlünde taht kurmuş bulunan Ayasofya, maalesef şimdi mahzundur. Çünkü esirdir. Maddeten olmasa da manen hıristiyan Avrupa'nın esiri olmuştur. Bu sembolün kapalı tutulması ve zincire vurulması memleketimizde hıristiyan kültürünün hakimiyetini temsil etmektedir. Açılması ise bu müslüman milletin, hatta âlem-i İslâmın büyük bir manevî zaferi olacak, İstanbul sanki yeniden feth olunacaktır.

Malûmunuz olduğu üzere yüce Fatih, ulvî bir hazla, lahûti bir sürurla, coşkun bir heyecanla Ayasofya'yı cami haline getirmeyi irade buyururken, o veli dehasıyla, vasiyetnamesine onu kapatanlara bedduayla birlikte hakkını helal etmiyeceğini yazdırmıştır.

Faziletmeap Başvekilim,

Bediüzzaman Hazretleri merhum Adnan Menderes'ten iki şey istemişti: Risale-i Nur'un serbestiyeti ve Ayasofya'nın açılması. Sonsuz şükran duygularıyla ifade ediyorum ki, Risale-i Nurların yasak eserler olmadığı ilk defa sizin devrinizde, meclis kürsüsünden, bütün dünyaya ilan edildi. Bu tarihî ve şerefli hizmet sizin iktidarınıza nasip oldu. Böylece Bediüzzaman Hazretlerinin manevî himmetlerine mazhar oldunuz ve Nur Talebeleri'nin teveccühünü kazandınız. İnşaallah Ayasofya'yı da esaretten kurtarıp yeniden mabet hâline getirmek şerefi de size nasip olur. Buna muvaffak olabildiğiniz takdirde, Peygamberimizin (A.S.M.) senasına mazhar büyük kumandan Fatih'in ve onun kahraman askerlerinin manevî himmetlerini arkanızda bulacaksınız.

Bediüzzaman Hazretleri'nin Ayasofya üzerinde ehemmiyetle durması, hatta Menderes hükümetinin devamını Risale-i Nurların serbestiyetine ve Ayasofya'nın açılmasına bina etmesi, bana şu kanaati verdi ki, başta peygamberimiz (A.S.M.) olarak bütün maneviyat ordusunun ruhları Ayasofya ile ciddî alâkadardır. Ve Onun açılmasına vesile olanlar, biiznillah, bu ordunun manevî desteğini arkalarında bulacaklardır.

Âlihimmet Başvekilim,

Umarım, bu uzun hasbihalimde sizi usandırmamışımdır. Neyleyelim ki, sizin gibi ben de memleketin mes'eleleriyle meşgul, ızdıraplarıyla muzdari-bim. Topyekûn milletimizin ve bilhassa genç neslimizin manevî değerlerinden süratle uzaklaşması, milletin nabzını elinde tutan sizlerin olduğu kadar benim de en büyük endişe kaynağımdır. Çoğu insanımızın, âhireti bildiği ve iman ettiği halde, dünyayı âhirete

severek tercih ettiği, kırılacak ŐiŐeye bakî bir elmas fiyatını bilerek, rıza ile verdiği, egoizmin ruhları istila etmesiyle Őefkat ve muavenetin yerini, refah yarışının aldığı günümüz atmosferinde, milletin ve gençliğin bu tehlikeli gidiŐine vatandaşımızın gereken hassasiyeti göstermemesinden fevkalâde müteessirim. Hayatı ve cihânı sarsan bu hadiseler ve dehŐetli cereyanları düşünükçe tüylerim ürperiyor. Bu haletteki bir ruh sizi rahatsız etmiŐ ise hoŐ görün.

Hamiyetperver Başvekilim,

Asırların terakümüyle hâsıl olan bugünkü elim neticenin bir anda ortadan kalkmasını, derras komitacılar ve müfsit aletlerle dehŐetli rahnelenen kalb-i umumînin ve efkâr-ı ammenin bir anda tedavisini elbette beklemiyoruz. Türkiye'miz jeopolitik bakımdan ne kadar hassas bir noktada ise, zat-ı âlinizin de dâhilî ve haricî düşmanlar karşısında o derece hassas bir mevkide bulunduğunuzu müdrükiz. Sizden bugün için, nelerin istenip nelerin istenmeyeceğini de çok iyi anlıyoruz. Ama bu yaralara ne bahasına olursa olsun bir neŐter vurmanın da elzem olduğunu görüyoruz.

Ben Őahsen, bu hususta zat-ı âlinizin büyük tecrübe, geniş feraset ve fevkalâde dirayetinize tam manasıyla itimad etmekteyim. Milletimizin maddî terakkisi için gösterdiğiniz fevkalâde gayretler yanında, onun manevî mes'elelerini de bizzat ele aldığınız ve gerekli tedbirlere bizzat kafa yorduğunuz takdirde seleflerinizin hayallerinden dahi geçmeyen çözümler getireceğinize Allah'ın inayetiyle inanıyor ve güveniyorum.

Tevfik-i İlâhî sizin ve dava arkadaşlarınızın refiki olsun.

20 Mart 1989

Mehmed KIRKINCI